

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Міжнародної науково-практичної
онлайн-конференції

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВОДИДАКТИКИ:
ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО»

09-10 листопада 2023 року

м. Запоріжжя
2023

Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство» зареєстрована Державною науковою установою «Український Інститут науково-технічної експертизи та інформації» МОН України (Посвідчення № 337 від 04 липня 2023 року).

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Колесник Юрій Михайлович – голова оргкомітету, ректор Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Туманський Валерій Олексійович – співголова, проректор з наукової роботи Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Авраменко Микола Олександрович – співголова, перший проректор Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат фармацевтичних наук, доцент.

Моргунова Світлана Андріївна – співголова, проректор з науково-педагогічної, навчальної роботи та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат біологічних наук, доцент.

Рагіна Жанна Михайлівна – секретар, декан I міжнародного факультету Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мовної підготовки.

Васецька Лариса Іванівна – керівник Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гейченко Катерина Іванівна – завідувач кафедри мовної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гриценко Ольга Вікторівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Литвиненко Ніна Павлівна – завідувач кафедри мовної підготовки Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, доктор філологічних наук, професор.

Соловійова Ольга Володимирівна – кандидат державного управління, доцент Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Дмитрієв Вадим Сергійович – керівник Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Реутська Яна Анатоліївна – провідний фахівець Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Пишнограєв Юрій Миколайович – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Притула Віктор Анатольович – керівник Центру комп'ютерних технологій.

**А 43 Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство:
збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. – Запоріжжя, ЗДМФУ, 2023. – 122 с.**

Збірник містить матеріали учасників Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство» з проблем впровадження сучасних новітніх технологій в навчальний процес під час підготовки здобувачів вищої освіти України та Європи. Особливої уваги заслуговують доповіді щодо нових методів, засобів і форм у викладанні української мови як іноземної в медичних вишах, її популяризації та «чистоти».

Матеріали збірника стануть у нагоді освітянам-предметникам.

За зміст і достовірність матеріалу відповідальність несуть автори тез.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТА-МЕДИКА ЗАСОБАМИ МИСТЕЦТВА

Світлана Барабаш

кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовної підготовки Національного медичного університету імені О. О. Богомольця

Вступ. Сучасна стратегія розвитку вищої медичної освіти передбачає єдність традиційної теоретичної підготовки студентів із симуляційними тренінгами, впровадженням дистанційних форм навчання, інформаційних технологій. Важливу роль у формуванні професійної ідентичності студента-медика виконує культурний аспект, зокрема сприйняття своєї майбутньої спеціальності в історико-цивілізаційному контексті.

Мета і завдання. Актуальною вважаємо проблему розвитку ідентичності особистості студента-медика в освітньому процесі засобами сучасного мистецтва, історичних артефактів. Завданням є визначення шляхів становлення та розвитку ідентичності особистості у нинішньому культурному просторі, враховуючи актуальні тенденції прояву в умовах військових дій.

Проблему медичної освіти в сучасному світі та перспективи інноваційних підходів досліджували О. Січкоріз, Г. Литвин, Т. Колач, О. Копран [3]; М. Шумило [4]; актуальні проблеми розвитку ідентичності особистості в освітньому просторі в умовах війни аналізували А. Краснякова, Г. Нестеренко, І. Остапенко, О. Скар, Є. Соснюк [2] тощо. Вважаємо, що формування професійної ідентичності студента-медика засобами мистецтва потребує окремого сучасного дослідження.

Ідентичність є важливою складовою формування особистості студента-медика, адже в основі є прагнення стати схожим на іншу людину або групу людей, перейняти значущі риси, зокрема, відомого лікаря, або того, хто врятував життя безпосередньо йому.

Ця риса сприяє встановленню глибокого емоційного зв'язку з іншою людиною або групою людей, єднання з ними. Таким чином, можуть наслідуватися не тільки риси характеру, а й норми, цінності, зразки [2, с. 16].

Засобами мистецтва студенти сприймають весь спектр значень, знань і почуттів, закладених у понятті «медицина», адже це не лише наука і практика, але й мистецтво. Гіппократ визначив: «Життя коротке, мистецтво вічне».

Національний музей медицини України сприяє пошукові відповіді на питання: «Лікар – це досвідчений практик чи все-таки митець?» [1, с. 35].

Особливий інтерес нинішніх студентів викликають діорами М. Хмелька «Подання медичної допомоги пораненим у війську Богдана Хмельницького», А. Крижопольського, М. Хана, С. Гончаренка, М. Хіхлуха «У полковому медичному пункті», текст аудіосупроводу до них написаний лікарем, письменником, журналістом Ю. Віленським, читає народна артистка України Н. Сумська. Майбутні медики знайомляться не лише із постатями фахівців, але й пізнають їх як обдарованих особистостей. Зокрема, в музеї представлено альбом учнівських малюнків доктора медичних наук, хірурга, автора «Нарисів гнійної хірургії», доктора богослов'я Валентина Войно-Ясинецького – архієпископа Луки, який мав ще й талант художника. Особливий емоційний резонанс відчувають студенти-медики біля картини О. Кисельова «Майбутні ескулапи».

Важливим чинником у формуванні професійної ідентичності майбутнього лікаря є знайомство принципами роботи і фондами Національної медичної бібліотеки України.

Перегляд кінофільмів сприяє розумінню сучасних медичних проблем, переживань пацієнтів та лікарів, побудові грамотної комунікації між різними сторонами такої взаємодії, розгляду їх в історичному аспекті. Драматичний фільм «Я, Ніна» розкриває проблему онкологічного захворювання, у пригодницько-історичному екшні «Добуш» зображено фрагменти, які відтворюють надання медичної допомоги у пер. пол. XVIII ст.

Висновки та подальші перспективи дослідження. Отже, сучасне суспільство потребує нових підходів до професійної ідентичності студента-медика, тому особливу увагу слід приділити середовищу, в якому формується особистість та необхідні якості характеру.

Освітнє середовище – це не лише аудиторії та клініки, це й культурні установи, заходи, які генерують мотивацію щодо моделі поведінки, культури мовлення, ставлення до пацієнта та своїх професійних обов'язків, становлення майбутнього лікаря.

Література

1. Догузов В. Два всесвіти одного музею // Антиквар. № 6(120). 2020. С. 34-39.
2. Проблеми розвитку ідентичності особистості в освітньому просторі : Матеріали круглого столу 20 жовтня 2022 року : зб. матеріалів / за ред. А. Б. Коваленко, І. В. Остапенко. Київ : Міленіум, ВЦ «Просвіта», 2022. 78 с. (електронне видання).
3. Січкоріз О., Литвин Г., Колач Т., Копран О. Медична освіта в сучасному світі. Перспективи інноваційних підходів до освітніх процесів в медицині // <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1796>
4. Шумило М. Ю. Сучасний стан медичної освіти // http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2019/63/part_2/45.pdf

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Вікторія Блідченко-Найко

доцент кафедри мовної підготовки Національного медичного університету імені О.О.Богомольця

Тетяна Лозова

викладач кафедри мовної підготовки Національного медичного університету імені О.О.Богомольця

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Реалії життя в умовах війни вносять свої корективи в організацію освітнього процесу, зумовлюють до швидкого адаптування викладачів та студентів до нових викликів у процесі навчання. Функціонування навчального процесу в умовах воєнного стану характеризується пошуком ефективних та результативних методів та прийомів зумовлених проблемами сьогодення. Усупереч найскладнішому часу в Україні навчальний процес у групах іноземних студентів відбувається у змішаному або дистанційному форматі навчання.

Метою дослідження є короткий огляд мультимедійних технологій викладання української мови як іноземної у вищій школі.

Одним із основних методів вивченні української мови як іноземної є використання комп'ютерних технологій. Мультимедійні технології – це один з напрямів інформаційних технологій, що найбільш динамічно розвивається на сьогоднішній день. Методичні переваги навчання українській мові за допомогою мультимедійних засобів свідчать, що цей метод має високий ступінь інтерактивного навчання, покращує швидкість засвоєння граматичних конструкцій. Також до переваг даного методу можна віднести можливість використання інтерактивного відео- та аудіо контенту у навчанні усному мовленню. Демонстрація фото, малюнків, схем, таблиць за певною комунікативною темою реалізує принцип наочності. Використання комп'ютерних мультимедійних технологій створює умови для інтерактивного спілкування, що на даний момент є найважливішою складовою навчального процесу.

Мультимедійні технології в процесі викладання української мови як іноземної у вищій школі містять електронні підручники, підготовлений викладачем матеріал, презентації, відео-матеріали, електронні інтерактивні дошки та ін.

Серед переваг електронних підручників: наочність подачі матеріалу, самоконтроль вивченого матеріалу, зворотній зв'язок, легкість у застосуванні та користуванні.

Презентація є ефективним засобом подачі граматичної та лексичної інформації, так як підібраний викладачем матеріал є найбільш спрямованим і доцільним до вимог професійно спрямованої спеціалізації. Для створення навчальних презентацій нами активно використовуються сучасні он-лайн ресурси. Серед таких ресурсів найпопулярнішими є: PowerPoint, PREZI, CANVA, KEYNOTE, PIKTOCHART, GOOGLE ПРЕЗЕНТАЦІЇ.

Вдало підібрана і використана інформація у презентаціях урізноманітнить будь-яке заняття, при цьому стане доречним додатком на кожному з традиційних етапів заняття. Інформація, яка подається за допомогою мультимедійних презентацій, дає можливість охопити всі види мовленнєвої діяльності студентів (писання, читання, говоріння, аудіювання та переклад).

Досвід роботи показав ефективність відео-методу, оскільки основною перевагою цього методу є наочність інформації, що покращує сприйняття, а відтак, легше і швидше засвоюється.

Широко і ефективно застосовуються в навчальному процесі електронні інтерактивні дошки. Вони є універсальною мультимедійною технологією у процесі викладання української мови як іноземної. За допомогою електронної дошки матеріал подається у повному обсязі і чітко вимальовується на екрані, що мотивує кожного студента на активну діяльність під час заняття.

Серед допоміжних методів функції контролю, а також додатковим засобами спілкування є загальні чати, електронна пошта, де студенти мають можливість уточнити інформацію або поставити питання, що виникли в позааудиторний час.

Мультимедійні інноваційні технологічні засоби викладання української мови як іноземної дають можливість удосконалити методи подачі граматичної та лексичної інформації, практики говоріння, відпрацювання вимови, поповнення словникового запасу студентів. Інноваційні технології допомагають викладачеві української мови як іноземної коригувати навчальний процес, враховуючи можливості окремих студентів, реалізувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні і забезпечити індивідуалізацію і диференціацію навчання.

Висновки. Мультимедійні технології у викладанні української мови як іноземної виконують такі важливі функції: підвищують мотивацію студентів до вивчення іноземної мови, покращують якість засвоєння матеріалу, розвивають пізнавальну активність студента, стимулюють студента у вивченні, пошуку та обробці інформації. Використання мультимедійних засобів у викладанні української мови як іноземної дозволяє за відсутності мовного середовища створити умови, максимально наближені до реального спілкування на іноземній мові.

Література

1. Васецька Л.І. Інноваційні освітні технології як чинник оптимізації мовної підготовки іноземців на довузівському етапі навчання. URL: <https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUK Ewix9KWOk7DuAhUdi8MKHZqaD8QFjAJegQIBxAC&url=http%3A%2F%2Fenpuir.npu.edu.ua%2Fbitstream%2F1234>
2. Лещенко Т. О. Інноваційні підходи у викладанні української мови як іноземної / Т. О. Лещенко, О. М. Шевченко // Мова. Свідомість. Концепт : зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. – Мелітополь : МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2016. С. 250-25
3. Лещенко Т.О. Читаємо українською: посібник для іноземних студентів 1-2 курсів (соціокультурний аспект). Ч.ІІ. / Т.О.Лещенко, О.М.Шевченко, Г.М.Козуб. Полтава: ФОП Гаража М.Ф., 2019. 148 с.
4. Шевченко О. М. Педагогічні умови підготовки іноземних студентів-медиків у процесі вивчення української мови / О. М. Шевченко // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. пр. / Інститут пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. 2019. Вип. 20. С. 178-187.
5. Переваги та недоліки мультимедійних засобів в освітній діяльності. URL: https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiC1MT_qbDuAhVhwosKHR0eDnAQFjACegQICBAC&url=https%3A%2F%2Ftehnologii.ucoz.org%2Fload%2Finformacijni_tekhnologii%2Fperevagi_ta_nedoliki_multimedijnikh_zasobiv_v_osvitnij_dijalnosti%2F2-1-0-153&usq=AOvVaw0H8CQ__juRjQ9_WA69DCVm